İLK NAMAZ
ÖMER SEYFETTİN

Oh, bu sabah ne kadar soğuktu, yatağımın hararetlerini terk ettiğim vakit, çılgın fırtınalarla haykırarak, tehditkâr rüzgarlarla camları döverek, geçen gecenin bütün ayazını massetmiş olan soğuk terliklere çıplak ayaklarımı sokunca, içimde bir üşümenin titrediğini hissettim. Hizmetçim tabi ki uyuyordu, onu bu yakıcı soğukta sıcak yatağından kaldırmaya acırdım. Odamın kapısını açtım. Dışarıda kesici ve parçalayıcı kışın soğukları yüzümü ve ellerimi tokatladılar. Bu merhametsiz tokatların altında kollarımı sıvadım. Abdestimi aldım. Odama dönünce yalancı bir sıcaklık, bir nefes-i teselli gibi, havlunun altından kollarıma, yüzüme, ıslanmış saçlarıma temas ediyordu. Daha fecr uyanmamıştı. Tan yerinin donuk, kırmızı sükûneti geceyi parçalayarak büyüyor ve genişliyordu. Pencereye dayandım. Önümde, bütün evler, ebedî bir uykunun uyanılmaz kabuslarını itmâm ediyor gibi hayatsız duruyorlardı. Deniz, sonmsuz laciverdi ile uyuyor ve fecrin belirsiz gölgeleriyle titreyen uzak ve sisli sahillere beyaz dalgalarıyla nihayetsiz bir hatt-ı fasıl çiziyordu.

Evlerin arasında fakir ve nâçiz, fakat bir azamet-i maneviye ile semaya doğru yükselen Eski Cami'in küçük ve ihtiyar minaresi daha boştu. Sonra... Bu dakika-i ezeliyette, bütün o zulmetler, mai bir şeffaflık ile birleşirken, minarenin şerefesinde genç müezzin usulca hareket etti. Ben hırkama bütün bütün büründüm. Soğuktan büzülmüş ve mütefekkir, bu kainata karşı unutulmaz bir hitab-ı ulûhiyetin hâtırası gibi derinden akis ve ruhumu okşayan ezanı dinlerken, on beş senedir kalkabildiğim bu büyük ruhaniyet sabahların birincisini düşünüyordum. Ah, onbeş sene evvel...

Şimdi tesellisinden ne kadar uzak bulunduğum annem, dünyada en sevdiğim, dünyada yegâne değer verdiğim bu vücud-ı muhterem, işte yeniden düşünüyorum, onbeş sene evvel beni ilk sabah namazına kaldırmış idi. Galiba yine böyle bir kıştı. Onun odasına bitişik olan küçük odamdaki küçük karyolamda uyurken alnımı okşayan nazik eliyle, nazik ince parmaklarıyla saçlarımı tarayarak:
- Haydi, Ömerciğim kalk, demişti, kalk, haydi yavrucuğum.
Ben gözlerimi açmıştım. Köşedeki küçük yazıhanemin üzerindeki yanan küçük gece kandili.
-An, bunu unutamam, bu bir kedi kafası idi
- iki pencereli olan odamın beyaz, muşamba perdelerinin esmerliklerini aydınlatıyor ve yeşil camdan gözleriyle bakıyordu.
- Fakat anneciğim, demiştim, daha gece...
Her vakit öptüğü yerden, sol kaşımın ucundan tekrar öperek:

- Yok yavrucuğum, saat oniki, sonra vakit geçer...
Diye koltuklarımdan tutarak kaldırdı. İçi fanilalı küçük terliklerimi giyerek ve gözlerimi yumruklarımla uğuşturarak onu takip ettim. Karanlık sofadan bir lahzada geçerek odasına girdik. Bağdaş kurmuş bir zenciye benzeyen siyah ve alçak soba gürüldeyerek yanıyordu.
- Aa... Pervin de kalkmış...
Pervin -hizmetçimizdi- elindeki sarı güğümü sobanın üzerinden indiriyordu. Onun kalkacağına hiç ihtimal veremezdim. Annem demişti ki:
- Pervin her sabah kalkar.
Ben hiç kalkmadığım halde onun her sabah kalkmasına taaccüp ettim. Hırkamı çıkardılar, kollarımı sıvadılar, abdest leğeninin yanına çömeldim. Anneciğim:
- Öyle yorulursun.
Diye küçük bir iskemleyi altıma koydu, ona oturdum:
- Haydi, besmele çek!..
Pervin ılık suyu ellerime döküyor, annem başucumda.
- Yüzünü... Kollarını, yine üç defa...
Diye fısıldıyor, unuttukça:
- Aa, hani başına mesh?
Gibi ihtarlarla yanlışlarımı bana tekrar ettiriyordu. Abdest bitince annemle beraber yavaş bir sesle namaz dualarını okuyarak kollarımı ve yüzümü kuruladık, Pervin de ayaklarımı kuruladı. Ve çoraplarımı giydirdi. Isınmak için sobanın önüne gitmiştim. Arkama dönünce, annemi, seccadeyi açıyor gördüm... Sonra başına yeşil başörtüsünü örterek beni çağırmıştı:
- Gel...
Gittim. Küçücük ben, onunla bir seccadede, bir yavru samimiyet ve saadetiyle o muazzez, hassas anne vücudunun yanında durdum. İki lakırdı ile, bana, yapacağımı, evvelden öğrettiklerini tekrar etti:
- İki rekât sünnet... Gece öğrendiklerini zammet, unutmadın ya?
- Hayır...
- Haydi...
O, iftitah tekbirini ellerini omuzlarına kaldırarak kadın gibi yaparken, ben de gayr-i ihtiyarî onu taklit etmiştim. Sünneti bitirdikten sonra, bana, gözlerinin en hoş ve etkili bir tebessümü ile gülerek:
- Yavrum, demişti, sen kadın mısın? Kadınlar öyle başlar, sen erkeksin, ellerini kulaklarına götüreceksin.
Ve hararetli elleriyle benim küçük ellerimi kulaklarıma kaldırarak:
- İşte böyle...
Diyerek erkek iftitahını öğretti. Ben de tekbiri öyle alıp annemden farkımı, niçin erkek olduğumu, erkek olmanın yalnız küçük kızları dövmek ve onlara hâkim olmaktan başka da farkları olacağını düşünerek namazı bitirdim.

Duâ ederken sordum ki:
- Nasıl duâ edeceğim anne?
O duâ ediyor ve dudakları hareket ettikçe başörtüsü de titreşir gibi oluyordu. Başını salladı, duâsını bitirdikten sonra, daha hâlâ hatırımda:
- Evvela İslam olduğum için ey cenâb-ı vâcibül-vücut hazretleri sana hamd ederim, de... Sonra vatanımızın düşmanlarını perişan etmeni senden istirham ederim, de... Sonra da bütün eziyet çeken, hasta olan, felakette bulunan, fakir olan Müslümanların selamet ve sıhhatlerini senden temenni ederim, de... Kendin için, kendi iyi olman ve şeytanın yalanlarına aldanmaman için dua et!
Demişti. Ben bu basit ve Türkçe duâyı, annemin dolabındaki birbiri üstüne duran ve karıştırmalığım "duâ kitaplarıdır, sakın ilişme!" ihtarı ile daima men olunan, yıpranmış, Arapça, ve esreli üstünlü kitapları hatırlayarak içimden söyledim, Fâtiha...
Annem seccadeyi toplayarak bana uyuyup uyumayacağımı sordu, uykum var mıydı? Bunu bilmiyordum... Cevap vermedim.
- Haydi, öyleyse, git kitabını getir, dersini dinleyelim.
- Peki.
Artık esmer ve duman gibi bir aydınlıkla belirginleşen sofadan hızla geçtim. Odamın perdeleri biraz beyazlaşmış, küçük gece kandilinin yeşil gözleri sönerek siyah iki nokta gibi kalmış; sanki, geceleri kendisine bakarak uyuduğum bu kedi kafası gitmiş, terk-i hayat etmişti. Yazıhanemin üstünde açık duran kitabımı kaptım, annemin yanına koştum, hiç yanlışım çıkmadı. Annem geceleri derdi ki:
- Yatmazdan evvel dersini üç defa oku, yavrum, uyurken melâikeler sana onu öğretir.
O melâikeler bu gece de, uykumda bana dersimi öğretmişlerdi. Annem müşfik aferinlerle saçlarımı okşadı. Ve:
- Daha mektebe çok vakit var.
Diye beni kendi yatağına yatırdı. Uykum yoktu, anneme bakıyordum. Yeşil baş örtüsü başında, bir hayal gibi hareket ederek Kur'an'ını aldı ve pencerenin kenarına, geniş sedire oturarak titrek ve narin sesi ile tilâvete başladı. Ruhumda sonra da hiç unutmadığım nice izler bırakan bu güzel sesi dinleyerek... Büyük, yeşil baş örtüsünün altında yavaş yavaş sallanan başının münâcâtını seyrederek dalıyordum. Perdelerin altından görülen dumanlı sema gittikçe aydınlanıyor, geç kalmış birkaç yıldız koyu lacivert bir atlasa düşmüş mâî ve nadide elmaslar gibi parlıyorlardı. Annemi bir meleğe benzetiyordum. Bu tahayyülle melâikeleri düşünerek... Kur'an okuyan annemin şimdi etrafına toplanmaları gereken melâikeleri müşahede ediyorum zannederek dalıyordum. Yüzümün üstünde, ahirette güller bitecek ve cehenneme girecek olursam katiyyen yanmayacak olan sol kaşımın ucunda tatlı bir ürperme duyuyor, sonra annemin münevver bir zambak aydınlığıyla parlayan dudaklarının kımıldamasına bakarak.... O

görülemeyen melâike kanatlarının saçlarıma, annemin şimdi Kur'an tutan ince parmaklarıyla okşadığı sarı ve çok saçlarıma dokunduklarını hisseder gibi oluyor ve dalıyordum.

Ah, onbeş sene evvelki çocukluk ve şimdiki ben... Tatsız, neşvesiz, muhabbetsiz, aşksız ve heyecansız, her şeysiz, boş bir hiçten daha boş geçen bir hayat... Şimdi bitmez emelleriyle, hırslarla, hakikatte kıymetsiz olan arzularla, hâsılı bütün bunların bir bütünü olan o sebepsiz ve tahammülsüz kararsızlıklarla yaralı olan ruhum, yaralı olan kalbim ve maneviyatım... Şimdi, daha bu gece görülmüş gibi, onbeş saniye evvel görülmüş ruhanî ve bir rüyayı kıymetdar gibi saadetleri unutulamayan ve zaten velveleli ve hüsran dolu bir rüya olan bu ömr-i fâni içinde yalnız kabus olmayan çocukluk ve hâtıratı... Şimdi düşünüyorum ki, hayatta bu çaresiz ve şefkatsiz yolda vücut bulan ne garip bir hiçlik, ne lüzumsuz ve pür hayal bir beyhudelik, ne belirsiz, ne esrar, ne keşmekeş dolu bir sürat var!